

Załącznik do Uchwały Nr.....
Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego
z dnia 2014 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W WODZISŁAWIU ŚLĄSKIM NA LATA 2014-2016

Wodzisław Śląski, luty 2014 roku

I WSTĘP

Samorządy lokalne odpowiadają za tworzenie i funkcjonowanie lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną. Jest to niezmiernie ważne zadanie, ponieważ działania na rzecz rodziny, to działania na rzecz całej wspólnoty, a wspierając rodzinę przyczyniamy się do rozwoju i wzmocnienia więzi w całej społeczności. Rodzina jest społecznością powołaną do wzbudzania i rozwoju życia jednostkowego, jest podstawą życia społecznego, z dwóch powodów. Po pierwsze: dostarcza społeczeństwu nowych członków. Po drugie: najpełniej kształtuje człowieka, przez co decyduje o jakości członków społeczeństwa. Możemy wyróżnić dwie funkcje rodziny:

- funkcje instytucjonalne, dotyczące rodziny i małżeństwa jako instytucji społecznych i pełniące funkcje:
 - prokreacyjną albo biologiczną, podtrzymującą ciągłość społeczeństwa,
 - ekonomiczną, polegającą na dostarczaniu dóbr materialnych rodzinie,
 - opiekuńczą, zabezpieczającą członków rodziny w określonych sytuacjach życiowych, gdy sami nie są w stanie zaradzić swym potrzebom,
 - socjalizacyjną, polegającą na wprowadzeniu członków rodziny w życie społeczne i przekazywanie im wartości kulturowych,
 - stratyfikacyjną, to znaczy gwarantującą członkom rodziny określony status życiowy, wyznaczającą ich przynależność do określonej klasy czy warstwy społecznej,
 - integracyjną, która jest funkcją społecznej kontroli zachowań poszczególnych członków rodziny, w tym zachowań seksualnych małżonków, a także dorastających dzieci.
- funkcje osobowe dotyczące rodziny jako grupy społecznej, do których należą funkcje:
 - małżeńska, to znaczy zaspokajająca potrzeby życia intymnego małżonków,
 - rodzicielska, która zaspokaja potrzeby uczuciowe rodziców i dzieci,
 - braterska, zaspokajająca potrzeby uczuciowe braci i sióstr.

Rodzina jako podstawowa komórka społeczna spełnia istotne funkcje zaspokajające potrzeby społeczne, psychiczne i emocjonalne swoich członków. Jest ona pierwotnym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtują się postawy, zachowania i poglądy, a także umiejętności oceny sytuacji. Rodzina jest także pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym w życiu każdego dziecka. Przekazuje swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Niezwykle ważne jest umacnianie rodziny i przeciwdziałanie jej dysfunkcyjności w realizacji funkcji psychospołecznych. Zaburzeniem prawidłowego funkcjonowania rodziny może być ubóstwo, bezrobocie, narkomania, alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych prowadzenia gospodarstwa

domowego, przemoc, przestępczość, różnego typu choroby. Stanowią one zagrożenia współczesnej rodziny i mogą prowadzić do wykluczenia społecznego. Tak więc, jeśli w rodzinie pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

W pracy tej bardzo istotne jest koordynowanie działań wszystkich instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny, ponieważ problemy te bardzo często wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań, skierowanych na konieczność zmiany pracy z rodziną. Podjęcie działań skierowanych na holistyczne ujmowanie problemów rodziny i dążenie do ich rozwiązywania w sposób trafny i pełny. Ponadto organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie.

Założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej na etapie, kiedy pojawiają się problemy. Jeśli jakiś problem nie może być rozwiązany samodzielnie przez jednostki lub grupę, wówczas staje się on przedmiotem zainteresowania władzy publicznej, a w konsekwencji przedmiotem zadania publicznego.

II CEL GŁÓWNY

Tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania poprzez realizowanie wspólnej polityki na rzecz wzmocnienia rodziny.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin.

Zakres wykonywanych zadań:

- Aktywizacja zawodowa rodzin i osób z problemem bezrobocia.
- Dostarczanie usług i świadczenie pomocy społecznej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych i rodzinom z problemem niepełnosprawności.
- Wprowadzenie asysty rodzinnej.
- Pomoc w dostępie dzieci do przedszkoli, współfinansowanie pobytu dzieci w przedszkolach, z rodzin wymagających wsparcia.
- Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłków w szkole.
- Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki.
- Udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy w postaci stypendiów szkolnych.

- Współorganizowanie i współfinansowanie wypoczynku dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin.

2. Wzmocnienie funkcji opiekuńczo- wychowawczej rodziny oraz promowanie wartości rodziny .

Zakres wykonywanych zadań:

- Animowanie kampanii promocyjnej na rzecz umacniania wartości rodziny.
- Wspieranie tworzenia lokalnych koalicji na rzecz rodziny.
- Prowadzenie poradnictwa rodzinnego oraz profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów, uzależnień od alkoholu i innych środków psychoaktywnych.
- Promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do rodziców i dzieci (dotyczących profilaktyki uzależnień, edukacji – w zakresie konstruktywnego spędzania czasu wolnego, edukacji – w zakresie doboru właściwych metod wychowania, edukacji dotyczącej radzenia sobie w kryzysie).
- Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, poprzez propagowanie działalności klubowej i rozwój placówek wsparcia dziennego oraz poprzez sport, rekreację i kulturę.
- Wspieranie plenerowych imprez sportowych i rekreacyjno- edukacyjnych.
- Wspieranie wychowawczej roli placówek oświatowych.
- Współpraca wszystkich podmiotów pracujących na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.
- Wspieranie działań dotyczących upowszechniania informacji o uprawnieniach dla rodziny i jej członków.
- Promowanie i współpraca z funkcjonującymi świetlicami środowiskowymi na terenie gminy Wodzisławia Śląskiego.
- Rozbudowa współpracy z wszystkimi instytucjami i organizacjami działającymi na terenie gminy Wodzisławia Śląskiego zajmującymi się pomocą rodzinie.

3. Propagowanie działań na rzecz edukacji dzieci i młodzieży .

Zakres wykonywanych zadań:

- Wspieranie dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Współpraca z placówkami oświatowymi i innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych.
- Rozwój i wzbogacanie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych.
- Promowanie aktywności młodego pokolenia poprzez wspieranie idei wolontariatu oraz

inicjowanie programów wyłaniania liderów młodzieżowych w różnych sferach życia publicznego.

- Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych w świetlicach szkolnych, środowiskowych oraz w innych instytucjach i podmiotach.
- Uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży.

III REALIZACJA PROGRAMU

Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Wodzisław Śląski. Jego realizacja polegać będzie na zasadach współdziałania w koalicji z partnerami, z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami pozarządowymi oraz z innymi podmiotami i osobami, specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Realizacja zadań zawartych w Programie odbywać się będzie w sposób ciągły i systematyczny, w ramach czasowych obowiązywania Programu, czyli w latach 2014-2016.

Miejszem realizacji programu jest obszar gminy Wodzisław Śląski. Program jest zgodny z Miejską Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla miasta Wodzisławia Śląskiego na lata 2005-2015, celem strategicznym oraz jego kierunkami i działaniami oraz Diagnozą problemów społecznych Wodzisławia Śląskiego. Program ma charakter otwarty, będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb.

Przewidywane formy działania w ramach realizacji celów Programu:

1. Systematyczna współpraca instytucji i organizacji działających w obszarze pomocy społecznej.
2. Edukacja rodzin zagrożonych dysfunkcją oraz wczesna interwencja w tych rodzinach.
3. Wspieranie rodzin w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.
4. Wspieranie rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania poprzez pracę socjalną z rodziną oraz wsparcie asystenta rodziny.
5. Prowadzenie kampanii na rzecz rodziny.
6. Upowszechnianie informacji o instytucjach świadczących specjalistyczne poradnictwo (strony internetowe, ogłoszenia, itp.).

Realizacja programu oparta jest między innymi na współpracy z następującymi instytucjami i organizacjami:

Urząd Miasta Wodzisław Śląski 44-300 ul. Bogumińska 4 :

- Wydział Spraw Obywatelskich, tel. /32/ 45 90 460
- Miejska Komisja do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych tel. /32/ 45 90 537

Powiatowy Urząd Pracy, Wodzisław Śląski 44-300, ul. Michalskiego 12;

- pośrednictwo dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy,
tel. /32/ 459 29 41-42
tel. /32/ 459 29 44-45
tel. /32/ 459 29 47
- szkolenia bezrobotnych
tel. /32/ 459 29 69-55
- obsługa osób bezrobotnych i poszukujących pracy
tel. /32/ 459 29 67-68

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Wodzisław Śląski, ul. Wałowa 30

- Punkt Interwencji Kryzysowej, tel. /32/ 455 14 30 wew. 33

Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego „Dziupła”, Wodzisław Śląski 44-300,
ul. Jana 17, tel. /32/ 456 43 64, 723 550 755

- Świetlica środowiskowa nr 1 ul. Św. Jana 17, Stare Miasto, tel. 17, 723 724 684
- Świetlica środowiskowa nr 2 Wilchwy, ul. Armii Ludowej 11 budynek Zespołu Szkół nr 1
tel. 723 724 685
- Świetlica środowiskowa nr 3 Jedłownik, ul. Kokoszycka 180d tel. 723 724 685
- Świetlica środowiskowa nr 4 – Turzyczka, ul. Poprzeczna 5A (budynek OSP Turzyczka)
tel. 723 724 685.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Wodzisław Śląski 44-300, ul. Mendego 3,
tel. /32/ 456-19-93

Placówki oświatowe działające na terenie gminy,

Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu „Fenix”, Wodzisław Śląski 44-286,
ul. XXX-lecia 60,
tel. 603 775 900

Niepubliczny ZOZ Centrum Zdrowia Psychicznego i Terapii Uzależnień AI-MED, Wodzisław
Śląski 44-300, ul. Radlińska 16,
tel. /32/ 456 00 31 wew. 252

Grupa Anonimowych Alkoholików,
czwartek godz. 17.00
niedziela godz. 17.00

Towarzystwo Charytatywne „Rodzina“ Wodzisław Śląski 44-300, ul. Markłowicka 17
tel. /32/ 455 34 91
tel. 500 102 841

Kuratorzy Zawodowi przy Sądzie Rejonowym w Wodzisławiu Śląskim ul.26 Marca 44
tel. /32/ 455 26 47
tel. /32/ 455 33 28

Nieodzownym elementem towarzyszącym wdrażaniu programu jest jego monitorowanie i ocena realizacji. Stąd też w ramach jego funkcjonowanie zaplanowano wprowadzenie systemu monitorującego. Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie programu. Ocena poszczególnych działań odbywać się będzie na podstawie corocznej analizy realizacji założeń programu. Ocena, która zostanie przeprowadzona po zakończeniu realizacji programu, pozwoli określić wszystkie uzyskane efekty oraz wskazać, które ułatwiły bądź utrudniały jego realizację.

IV PODSUMOWANIE PROGRAMU

Celem działalności profilaktycznej jest zapobieganie negatywnym stanom rzeczy, zarówno tym, które dopiero mają zaistnieć, jak i tym, które w postaci załączkowej już istnieją. Działając w myśl zasady, że „lepiej zapobiegać niż leczyć”, powinno się promować działania profilaktyczne ukierunkowane na wspieranie rodzin niewydolnych w opiece nad dziećmi. Aby podołać temu wyzwaniu niezbędna jest więc ścisła współpraca pomiędzy instytucjami oraz wypracowanie sprawnego i efektywnego systemu działań wpływających na poprawę sytuacji dziecka i rodziny. Tak rozumiany program może stanowić pełne, kompleksowe ujęcie systemu wsparcia dziecka i rodziny.